

มองภาพชีวิตพระเทพโพธิวิเทศ

โดย พระมหาปิยะ อุตตมปญฺโญ ป.ธ.๙

อันความตายชายนารีหนีไม่พ้น

จะมีจนก็ต้องตายกลายเป็นผี

ถึงแสนรักก็ต้องร้างห่างทันที

ไม่วันวันนี่ก็วันหน้าจริงหนาเรา

ไต่ไต่ในโลกล้วนอนิจจัง

คงแต่บาปบุญยังเที่ยงแท้

คือเงาติดตัวตั้งแน่นอยู่หนา

เหลือแต่บาปบุญแท้ก่อเกื้อรักษา

ขอกราบถวายความเคารพพระเดชพระคุณพระธรรมสุธี อธิบดีสงฆ์วัดมหาธาตุยุวราชรังสฤษฎิ์ พระเดชพระคุณพระราชรัตนรังษี, พระอาจารย์ดร.มหาวิเชียร วชิรวีโส พระเถรานุเถระ ขอความเจริญในธรรมจงมีแก่ญาติโยมสาธุชนทุกท่าน วันนี้พวกเราในฐานะศิษย์ของพระเดชพระคุณหลวงพ่อดอนพระเทพโพธิวิเทศ ได้มาเป็นเจ้าภาพสวดพระอภิธรรมถวายหลวงพ่อนำโดยท่านพระอาจารย์ ดร.มหาวิเชียร วชิรวีโส เจ้าอาวาสวัดไทยสิริราชคฤห์ พร้อมด้วยศิษยานุศิษย์

อาตมภาพก็ถือว่าเป็นศิษย์ของหลวงพ่อดอนรูปหนึ่ง เคยไปอาศัยบารมีธรรมของพระเดชพระคุณหลวงพ่อดอนศึกษาเล่าเรียน ระหว่างปีพ.ศ.2545 - 2550 ทั้งที่ท่าน

ไม่เคยรู้จักอาตมา แต่ท่านก็เมตตาให้ที่พักได้ศึกษาเล่าเรียนจนสำเร็จการศึกษา เราทั้งหลายรู้ดีถึงคุณสมบัติของหลวงพ่อว่าท่านเป็นมีเมตตา ความเมตตาของท่านนั้นไม่มีประมาณ คือมีให้กับทุกท่านไม่ว่าจะเป็นพระหรือฆราวาสที่เดินทางไปศึกษาเล่าเรียนหรือเดินทางไปแสวงบุญที่ประเทศอินเดีย โดยส่วนตัวแล้วอาตมภาพมีความเคารพนับถือพระเดชพระคุณหลวงพ่อมาก ถือท่านเป็นเสมือนพ่อคนหนึ่ง เพราะว่าท่านให้โอกาสทุกอย่าง แต่จะไม่ขอนำมากกล่าวในที่นี้ เพราะว่าเป็นเรื่องส่วนตัว แต่อาตมภาพมองภาพชีวิตของหลวงพ่อแล้วเห็นภาพอยู่ 4 ภาพ คือ

ภาพที่หนึ่ง คือ บุคลิกภาพ พระเดชพระคุณหลวงพ่อพระเทพโพธิวิเทศ เป็นพระมหาเถระที่มีบุคลิกภาพน่าเคารพศรัทธาเมื่อพบเห็น การยืน เดิน นั่ง นอน กิน ดื่ม ทำ พุฒ คิดของท่านเป็นกิริยามารยาทที่เรียกได้ว่า เป็นคุณสมบัติผู้ดี ถ้าพูดภาษาสมัยใหม่ เรียกว่า เท่ห์ หลวงพ่อทองยอด เป็นพระมหาเถระที่เท่ห์ การนั่งของท่านท่านจะนั่งตัวตรง หลังไม่งอ ไม่ว่าจะนั่งสวดมนต์ ทำวัตรเช้า เย็นหรือว่านั่งฉันภัตตาหาร การห่มจีวรของท่านจะห่มจีวรเป็นปริมณฑล การเดิน การยืน การพุดคุย ทุกสิ่งทุกอย่างเห็นแล้วนำมาซึ่งความเลื่อมใสศรัทธา อันนี้คือภาพที่เรียกว่า บุคลิกภาพ อาตมามองเห็นบุคลิกภาพของท่านแล้วนึกถึงแต่นักเรียนนายร้อย จปร. ท่านเคยเมตตาเล่าให้ฟังว่าสมัยที่ท่านมาอยู่ที่วัดมหาธาตุฯ ซึ่งถือว่าเป็นสำนักตักศิลาของพระพุทธรศาสนาในไทย

ท่านบอกว่า ครูบาอาจารย์ของท่านฝึกกริยามารยาททุกอย่างตั้งแต่การเดิน การนั่ง การนอน หรือการถวายของพระอันนี้ก็ถือว่าเป็นต้นแบบที่เราสามารถ(นำมา)เป็นแบบอย่างได้

ภาพที่สอง คือ สมรรถภาพ คำว่า สมรรถภาพ แปลว่า ภาวะแห่งความรู้ ความสามารถที่พระเดชพระคุณหลวงพ่อดอน มี ซึ่งอาตมาเชื่อเหลือว่าลูกศิษย์ไม่มีความสงสัยในจุดนี้ เพราะว่าถ้ากล่าวถึงเรื่องการศึกษาแล้ว

พระเดชพระคุณหลวงพ่อดอนก็เป็นถึงเปรียญธรรมเก้าประโยคอันเป็นการศึกษาสูงสุดของคณะสงฆ์ไทย และถ้ากล่าวถึงการศึกษาฝ่ายโลกท่านก็เป็นด็อกเตอร์หรือเรียนจบระดับปริญญาเอก การทำปริญญาเอกของท่านก็ไม่ได้ทำในสิ่งที่ยาก เพราะทำเรื่อง “**สุญญตา**” ซึ่งถือว่าเป็นหลักสำคัญในพระพุทธศาสนา

แต่ความรู้ความสามารถที่ถือได้ว่าเป็นสมรรถภาพของพระเดชพระคุณหลวงพ่อดอนอีกหลายอย่างที่ควรนำมากล่าวในที่นี้ เช่น ท่านมีความรู้ความสามารถด้านภาษาหลายครั้งที่มีการจัดการประชุมพระสงฆ์นานาชาติที่วัดไทยพุทธคยา ในฐานะประธานของที่ประชุม บางครั้งไม่ได้เตรียมตัวท่านก็สามารถลุกขึ้นกล่าวต้อนรับเป็นภาษาอังกฤษเป็นเวลาสามสิบนาทีหรือเป็นชั่วโมง ท่านก็พูดได้ อันนี้อาตมาเคยได้

เห็นมากับตาตัวเอง หรือบางครั้งมีฝรั่งมาปฏิบัติธรรมที่วัดไทยพุทธคยา เขามีความสงสัยในข้อธรรมะ พระเดชพระคุณหลวงพ่อก็สามารถที่จะชี้แจงให้เขาทราบได้ด้วยภาษาของเขา ภาษาอีกภาษาหนึ่งที่ท่านมีความชำนาญก็คือภาษาฮินดี บางครั้งพระเดชพระคุณหลวงพ่อก็กล่าวต้อนรับชาวฮินดีด้วยภาษาของเขา ซึ่งอาตมาเห็นแล้วก็ประทับใจว่าท่านมีความรู้ความสามารถทางด้านภาษาด้วย

ส่วนความรู้ความสามารถด้านอื่น เช่น การสวดมนต์ ท่านเป็นพระมหาเถระที่มีความชำนาญชำชองในการสวดมนต์ ท่านสามารถสวดมนต์ได้ทุกบทไม่ว่าจะเป็นบทยาว บทสั้น บางครั้งขึ้นบทสวดมนต์แล้ว พระหนุ่มเณรน้อยว่าตามท่านไม่ได้ ท่านก็ว่าไปรูปเดียวหรือสวดไปรูปเดียวจนจบ อันนี้เป็นความสามารถเพียงเล็กน้อยที่อาตมานำมากล่าวที่เรียกว่า เป็นสมรรถภาพ

ภาพที่สาม คือ คุณภาพ คุณภาพก็คือภาวะแห่งคุณธรรมที่หลวงพ่อมืออยู่ประจำจิต ประจำใจ บรรดาลูกศิษย์ลูกหาของท่านต่างทราบดีว่าพระเดชพระคุณหลวงพ่อก็มีคุณธรรมข้อหนึ่งที่เรต่างประทับใจ คือ ความเมตตา อันนี้เราไม่สงสัยเพราะท่านเมตตาทุกคน ไม่ได้เลือกชั้นวรรณะ ส่วนคุณสมบัติที่เรียกว่าเป็นคุณธรรมที่มีอยู่ในใจของหลวงพ่อก็ข้ออื่นๆ เช่น ความเสียสละ พระเดชพระคุณหลวงพ่อก็เป็นพระมหาเถระที่ไม่เก็บไม่สะสม บางครั้งจุดเล็กๆ ท่านก็ไม่เคยมองข้ามอย่าง เช่น ญาติโยมถวายขนมมากล่องหนึ่ง ท่านก็ไม่ฉันรูปเดียว ท่านจะนำมาแบ่งลูกศิษย์ลูกหา อันนี้ถือว่าเป็นเรื่องเล็กๆ ที่บางครั้งลูกศิษย์ลูกหาไม่ได้มอง แต่ว่าพอเราคิดย้อนหลังไปยิ่งสร้างความประทับใจ หลวงพ่อก็เคยกล่าวว่า ยิ่งให้ยิ่งได้ การที่ท่านได้สิ่งของมาไม่ว่าจะเป็นจีวรหรือเครื่องอุปโภคบริโภค ท่านไม่เคยเก็บสั่งสม ท่านให้ ใครมาขอท่านๆ ให้หมด เรียกว่า เป็นผู้ให้ อย่างที่เรารู้เวลากลับประเทศไทย หลวงพ่อก็ชอบทำบุญสร้างโรงพยาบาล สร้างพระอุโบสถ ศาลา สร้างวัดสร้างวา และให้ทุนการศึกษาแก่นักเรียน

คุณธรรมอีกประการหนึ่งที่หลวงปู่ท่านมี คือ ความสมถะ ท่านเป็นพระมหาเถระที่ดำรงชีวิตอยู่อย่างเรียบง่าย ชอบทำอะไรด้วยตนเอง ถ้าเราไปที่วัดไทยพุทธคยา บางคนอาจจะนึกว่าหลวงปู่เป็นพระหลวงตารูปหนึ่ง แต่จริงๆ แล้วท่านเป็นถึงเจ้าอาวาส และหัวหน้าพระธรรมทูต ใช้ชีวิตเรียบง่าย ใช้จีวรธรรมดา รองเท้าแตะธรรมดา อันนี้เป็นตัวอย่างของความเรียบง่ายของพระเดชพระคุณหลวงปู่

ภาพสุดท้าย คือ สุขภาพ คำว่า สุขภาพคือภาวะแห่งความสุข พระเดชพระคุณหลวงปู่เป็นพระมหาเถระที่มีความสุขให้เราเห็น เคยนึกเหมือนกันว่า พระเดชพระคุณหลวงปู่เหมือนกับท่านไม่มีความทุกข์ใดๆ สมัยหนึ่งท่านป่วยด้วยโรคถุงสะหวิด แล้วกลับมารักษาตัวที่โรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ การป่วยด้วยโรคถุงสะหวิดครั้งนั้นถือว่าเป็นการป่วยครั้งใหญ่ เพราะเป็นมากเกือบรอบเอว แต่ที่ท่านก็ไม่ได้

แสดงอาการเจ็บปวดใดๆให้เราเห็น ยังสนทนาธรรมกับคนที่มาเยี่ยมเหมือนไม่มีอะไรเกิดขึ้น พวกอาตมาเคยไปนอนเฝ้าท่าน พวกเราที่เป็นลูกศิษย์นอนหลับไปแล้วตื่นมาตีสอง ก็เห็นหลวงพ่อนอนลืมตาอยู่ เลยกราบเรียนถามท่านว่า หลวงพ่อ ทำไมไม่จำวัตร ท่านบอกว่า ปวด หลวงพ่อจะเอายาพาราเซตามอลไหม ท่านบอกว่า เอา

พระเดชพระคุณหลวงพ่อกับที่เราเห็น ถึงแม้ท่านจะมีความเจ็บไข้ได้ป่วยมารบกวน แต่ท่านไม่ได้แสดงอาการทุกข์ร้อนให้เราเห็น คนที่ไปบพปะสนทนาหรือว่าไปเยี่ยม จะทราบได้ในจุดนี้ คือท่านมีความสุขให้เราเห็น ไม่นำความทุกข์หรือโรคภัยที่มาก็บีบเบียนท่านมาบอกหรือว่าแสดงอารมณ์ที่ไม่เหมาะสมให้เห็น บางครั้งลูกศิษย์ขอถ่ายรูปรูปด้วย ท่านกล่าวว่า ขอโทษด้วยนะ แต่งตัวไม่เรียบร้อยเพราะว่าป่วย ซึ่งลูกศิษย์บางคนพอได้ฟังคำนี้ ถึงกับน้ำตาไหลว่าพระเดชพระคุณหลวงพ่อกับท่านเป็นพระที่มีความสุขให้เราเห็น

นี่คือภาพสีภาพที่อาตมาเชื่อว่าลูกศิษย์หลายท่านคงมองเห็น ถ้าจะพูดสรุปก็คือ *หลวงพ่อกับท่านเป็นพระที่แท้ เก่ง ดี และมีความสุข* คุณธรรมเหล่านี้มีในบุคคลใด บุคคลนั้นเป็นบุคคลที่สังคมและโลกต้องการ อาตมาภาพเชื่อแน่ว่าลูกศิษย์ที่มาในที่นี้ ก็คงถือ(เอา)หลวงพ่อกับท่านเป็นต้นแบบในการประพฤติปฏิบัติ ในคราวประชุมพระธรรมทูตสายต่างประเทศทั่วโลกเมื่อเดือนกุมภาพันธ์ที่ผ่านมา องค์การพระธรรมทูตสายต่างประเทศทั่วโลกได้ประกาศยกย่องให้พระเดชพระคุณหลวงพ่อกับพระเทพโพธิวิเทศเป็นพระธรรมต้นแบบ นี่ถือว่าเป็นเกียรติยศสูงสุด ที่องค์การพระธรรมทูตสายต่างประเทศทั่วโลกยอมรับในการทำงาน ในการวางตัวของท่าน

ในท้ายที่สุดนี้ ขออัญเฝ้าคุณพระศรีรัตนตรัยคือคุณพระพุทธรูป พระธรรม และพระสงฆ์ จงมาอำนวยอวยชัยให้คณะศิษย์ทุกท่าน ที่มาเป็นเจ้าภาพในวันนี้ ให้มีแต่

ความสุข ความเจริญ เจริญด้วยอายุ วรรณะ สุขะ พละ ปฏิภาณ ธรรมสารสมบัติ
จงทุกประการ เทอญ ขอถวายความเคารพ ขอเจริญพรฯ

หลวงพ่อสอน

ขอกราบถวายความเคารพพระเดชพระคุณพระราชาวิสุทธิโมลี, พระอาจารย์
ชำนานญ ปณฺฑิตโต, พระเถรานุเถระ ขอเจริญพรคณะคุณแม่ชินลिनรัตน์ สุทธิธรรม
วิชญ์ สำนักปฏิบัติธรรมพุทธสาวิกา จ.ชลบุรี, ญาติโยมสาธุชนทุกท่าน วันนี้เจ้าภาพ
มีด้วยกันหลายคณะ คือ ๑. สำนักปฏิบัติธรรมพุทธสาวิกา นำโดยแม่ชินลिनรัตน์
สุทธิธรรมวิชญ์ ๒.บริษัทนิวสเปซ และ ๓.บริษัทเหมอแตมทราเวล

ญาติโยมสาธุชนทั้งหลาย วันนี้อาตมภาพอยากจะขอนำคำสั่งสอนของหลวงปู่ มาเล่าสู่กันฟังในฐานะลูกศิษย์ของท่านรูปหนึ่ง อาตมาเชื่อแน่ว่าพระเดชพระคุณ หลวงปู่ท่านนั้นคนที่เคยได้ออยู่อาศัยร่วมกับท่านคงจะได้กำไรชีวิต ได้หลักชีวิตไม่มากนัก น้อย พระเดชพระคุณหลวงปู่พระเทพโพธิวิเทศที่เราทราบ ท่านเป็นนักคิด นัก สอน แม้แต่สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารีได้ตรัสชมว่า พระมหา ทองยอด ยอดนักอภิบาล พวกเราชอบเวลาที่ท่านบรรยาย เพราะการบรรยายของ ท่านนั้นเป็นการบรรยายที่มีชีวิตชีวา น่าติดตาม ท่านมีการสอนอยู่ ๒ วิธี คือ

๑. วจนวิธี คือ การสอนในแบบที่ทำให้ดู อยู่ให้เห็น การทำให้ดูของท่าน ก็คือการปฏิบัติตนเป็นแบบอย่าง ไม่ว่าจะเป็นเรื่องของการตรงต่อเวลา หรือการ เป็นอยู่อย่างเรียบง่าย

๒. วจนวิธี คือ การสอนด้วยความพูด

อยากจะนำการสอนด้วยวจนวิธีมาเล่าสู่กันฟังสัก ๔ - ๕ ข้อ เรื่องแรก คือ ใน สมัยที่อาตมภาพเดินทางไปอยู่วัดไทยพุทธคยาใหม่ๆ พระเดชพระคุณหลวงปู่ได้ เขียนกลอนไว้บทหนึ่งซึ่งถือว่าเป็นกลอนที่มีความสำคัญมากอยากจะนำมากล่าวใน ที่นี้ ท่านเขียนไว้ว่า

สองคนยลตามช่อง

คนหนึ่งมองเห็นโคลนตม

คนหนึ่งตาแหลมคม

มองเห็นดาวอยู่พรารายๆ

การดำเนินชีวิตของหลวงปู่เท่าที่อาตมา สัมผัส และสังเกต ท่านเป็นพระมหาเถระที่มองโลกในแง่ดี มองโลกในด้านบวก ซึ่งตรงตามหลักการฝึกฝนพัฒนาตนเองของพระพุทธศาสนา พระพุทธเจ้าสอนให้เรามองโลกในแง่ดี ท่านตรัสว่า วิธีคิดของคนเรานั้นมีอยู่ ๒ แบบ คือ วิธีคิดในด้านบวก และด้านลบ ถ้าวิธีคิดในด้านบวกเกิดขึ้น ขอให้เรารักษาไว้และพัฒนาให้เจริญงอกงามต่อไป แต่ถ้าความคิดที่เป็นด้านลบหรืออกุศลจิตเกิดขึ้น ขอให้เราละและเว้นเสีย พระเดชพระคุณหลวงปู่ชอบกลอนนี้มาก เพราะอะไร ? อาตมาคิดว่า เพราะท่านถือว่าเป็นหลักของการปฏิบัติในชีวิตก็ว่าได้ อย่างการปฏิบัติในมรรคาสู่การหลุดพ้น หรือว่ามรรคมงคล ๘ สิ่งแรกที่เราควรจะทำให้มีขึ้นหรือทำให้เข้าใจ คือ สัมมาทิฐิ การมองโลกที่ถูกต้อง มีทิฐิ ความเห็นที่ถูกต้อง พระเดชพระคุณพระธรรมโกศาจารย์เคยพูดเป็นกลอนไว้ว่า

มองโลกแง่ดีมีผล

เห็นคนอื่นดีมีค่า

ปลุกใจให้เกิดศรัทธา

ตั้งหน้าทำดีมีคุณ

มองโลกแง่ร้ายกลายกลับ

ใจรับแต่เรื่องเคืองชุน

เหนียวหน้ายเล็กร้างทางบุญ

ชีพวุ่นวายแท้แน่เออยฯ

สมัยที่พระสัมมาสัมพุทธเจ้าเสด็จดับขันธปรินิพพาน พอข่าวการปรินิพพาน ทราบถึงสาวกทั้งหลาย สุภทัตภิกษุกล่าวว่า ดีแล้ว ที่พระพุทธรเจ้าดับขันธปรินิพพาน พระองค์จะได้ไม่มาคอยจู้จี้ว่าควรทำนี้ ไม่ควรทำนั้น ภิกษุที่เป็นปุถุชนร้องไห้เสียใจ แต่ภิกษุที่เป็นพระอรหันต์ปลงสังเวชเห็นถึงความจริง การสอนของพระเดชพระคุณ หลวงพ่อด้วยคำกลอนนั้น อาตมาคิดว่าเป็นสิ่งหนึ่งที่เราสามารถนำมาปรับใช้ในการ ดำเนินชีวิตได้

เรื่องที่สอง อาจจะขอนำเหตุการณ์เกี่ยวกับการอบรมนักศึกษามาแล้วให้ฟัง ทุกปีจะมีคณะนักศึกษาไม่ว่าจะเป็นพระภิกษุ และฆราวาส ที่เดินทางไปศึกษาใน ประเทศอินเดีย จากมหาวิทยาลัยเดลี พาราณสี และปูเนย์ ต่างพากันเดินทางมา ถวายสักการะพระเดชพระคุณหลวงพ่อยู่ในฐานะที่ท่านเป็นผู้ดูแลพระนักศึกษาไทยใน ประเทศอินเดีย มีอยู่ครั้งหนึ่งพระเดชพระคุณหลวงพ่อก็ได้อบรมคณะนักศึกษาว่า “ พวกเราเป็นนักศึกษา เดินทางมาศึกษาในประเทศอินเดีย เราไม่ได้มาคนเดียว เรายังนำพ่อแม่ และประเทศชาติติดตัวเรามาด้วย ฉะนั้น พวกเราต้องตั้งใจ ศึกษาเล่าเรียน ทำให้พ่อแม่ภูมิใจ” ท่านยังกล่าวต่อไปอีกว่า “ ถ้าพวกเธอคิดถึง พ่อแม่ ให้เดินไปที่ระจกแล้วสองดู หยิบหรือจับเนื้อตัวที่พ่อแม่ให้มา นี่แหละ สิ่งที่ท่านให้มา ทำให้ดี ทำให้ท่านภูมิใจ” มีอยู่ปีหนึ่งพระเดชพระคุณหลวงพ่อก็ให้ จัดงานวันแม่ ท่านให้คณะนักศึกษาจากมหาวิทยาลัยต่างๆ เขียนบทความเกี่ยวกับแม่ มีนักศึกษาท่านหนึ่งเขียนบทความขึ้นต้นว่า “ ลูกจะทนบนทางชีวิต ไม่ทำผิด ไม่

อ่อนแอ ทุกข์ปานใดลูกจะไม่ยอมแพ้ จะเป็นคนดีของพ่อแม่ตลอดไป ” นี่คือนั่งที่หลวงพ่อดอนได้อบรมศิษย์

โดยส่วนตัวของพระเดชพระคุณหลวงพ่อดอน ท่านเป็นลูกที่กตัญญูอย่างที่พระอาจารย์ดร.พระมหาพั่นกล่าวไว้ว่า **หลวงพ่อดอน ยอดกตัญญู** ท่านมีความกตัญญูต่อครูบาอาจารย์ ไม่ว่าจะมาเป็นพระเดชพระคุณพระสุเมธาธิบดีซึ่งเป็นครูบาอาจารย์ของท่าน และกตัญญูต่อพ่อแม่ วันเกิดของท่านทุกปี ท่านจะนำรูปพ่อแม่ที่ใส่กรอบเล็กๆ ไว้ นำติดตัวไปที่ต้นพระศรีมหาโพธิ์แล้วนั่งสมาธิอธิษฐานจิตส่งบุญไปถึงพ่อแม่

เรื่องที่สาม ขอนำเรื่องเกี่ยวกับการสร้างวัดมาเล่าให้ฟัง มีคนมากราบเรียนถามพระเดชพระคุณหลวงพ่อดอนว่า **“ หลวงพ่อมีความเห็นอย่างไรเกี่ยวกับการสร้างวัดในประเทศไทยที่มีมากขึ้นทุกวัน ”** พระเดชพระคุณหลวงพ่อดอนตอบเพียงสั้นๆ ว่า **“ใครทำดี เราอนุโมทนาด้วย”** จะเห็นได้ว่าพระเดชพระคุณหลวงพ่อดอนปฏิบัติตามหลักของพระพุทธศาสนาในข้อที่ว่า ปัคคัณเห ปัคคะหาระหัง ยกย่องคนที่ควรยกย่อง ตัวอย่างที่อาตมาพอจะทราบ คือ ดร.พระมหาจันดาพร ประธานสมัชชาสงฆ์ลาวในประเทศสหรัฐอเมริกา ซึ่งวันที่ ๒๖ มิถุนายน ท่านก็เป็นเจ้าภาพสวดพระอภิธรรมถวายพระเดชพระคุณหลวงพ่อดอนเช่นกัน ท่านได้กล่าวไว้กับพวกอาตมาว่า **“ วัดลาวพุทธคยานานาชาติ ประเทศไทยเกิดขึ้นได้ ถ้าไม่มีหลวงพ่อดอน เพราะว่าพระเดชพระคุณหลวงพ่อดอนพระเทพโพธิวิเทศไปวางศิลาฤกษ์สร้างให้ ”** รวมทั้งคณะศิษย์ของแม่ชีลินรัตน์ สุทธิธรรมวิชัยก็เคยกล่าวว่า **“ แม่ชีมีความซาบซึ้งและศรัทธาในเมตตาธรรมของพระเดชพระคุณหลวงพ่อดอนในการสร้างพุทธสาวิกา ในแดนพุทธภูมิ ”** อันนี้เป็นตัวอย่างหนึ่งของการส่งเสริมการทำความดีของคนของพระเดชพระคุณหลวงพ่อดอน

เรื่องที่สี่ ขอนำเรื่องการปกครองมาเล่าให้ฟัง มีคนเคยถามพระเดชพระคุณ หลวงปู่เกี่ยวกับเรื่องการปกครองว่า ท่านมีหลักอะไรในการปกครองคน พระเดชพระคุณหลวงปู่ตอบสั้นๆ ว่า **Flexible ซึ่งแปลว่า ยืดหยุ่น** ท่านใช้การปกครองตน ๓ วิธี คือ **๑.จัดตน คือ ท่านปฏิบัติเป็นแบบอย่าง ๒.จัดคน คือ จัดคนให้เข้ากับงานที่เขาถนัด(Put the right man in the right job) ๓.จัดงาน คือ ท่านเรียงลำดับความสำคัญของงาน** อันนี้เป็นตัวอย่างการปกครองของพระเดชพระคุณหลวงปู่

เรื่องที่ห้า ขอนำเรื่องการวิจารณ์เหตุการณ์ต่างๆ ในพุทธประวัติ ไม่ว่าจะ เป็นเหตุการณ์ตอนประสูติที่สามารถพูดได้ ซึ่งมีนักวิชาการในประเทศไทยหลายคนเคยพูดว่า มีแต่สัตว์เท่านั้นที่เกิดมาแล้วพูดได้ แต่พระเดชพระคุณหลวงปู่ท่านได้วิจารณ์ไว้น่าฟังว่า คนเราทุกคนเกิดมาต้องพูดได้ ถ้าไม่สามารถพูดได้ก็ตาย อย่างคนไทยเกิดมาก็พูดว่า อู่วะ ทำไมโลกนี้มันใหญ่จัง ถ้าเป็นฝรั่งเกิดมาก็ร้อง แวร์(Where) ที่นี่ที่ไหนนี่ ทำไมมันกว้างใหญ่จัง ถ้าเป็นคนอินเดียเกิดมาก็ร้องว่า กะหา ที่ไหนนี่ อย่างนี้เป็นต้น เป็นการแสดงออกถึงภูมิปัญญาของท่านที่สามารถบูรณาการศาสตร์

ต่างๆ เข้าด้วยกันจนเกิดภูมิปัญญา และก็มีเรื่องอีกหลายเรื่องเช่น การพยายามจะแสดงธรรมครั้งแรกที่พระพุทธเจ้าพบกับอุปกาศิวก เกี่ยวกับการส่ายหัว การส่ายหัวในประเทศอินเดียคือการยอมรับ แต่ในหนังสือบอกว่า อุปกาศิวกไม่ยอมรับ และเรื่องกำเนิดมนุษย์ที่ท่านค่านทฤษฏีของชาร์ลส์ ดาร์วิน ที่บอกว่าวิวัฒนาการของมนุษย์มาจากลิง แต่หลวงพ่อบอกว่าวิวัฒนาการของมนุษย์มาจากพรหม เป็นต้น

เรื่องสุดท้าย หลายท่านคงทราบว่าจะเดชะพระคุณหลวงพ่อมีความสามารถในการแต่งโคลง ฉันท์ กาพย์ กลอน ท่านจะไม่ค่อยแต่ง แต่เมื่อท่านแต่งก็ถือว่าสุดยอด มีกลอนหนึ่งที่ท่านแต่งไว้เมื่อหลายปีมาแล้ว อยากจะนำมากล่าวให้ญาติโยมฟัง ท่านให้หัวข้อว่า เตรียมตัวตาย

เมื่อรู้ว่าความตายเป็นไฟต์บังคับ

ท่านจะนับเงินทองไปด้วยไม่ได้หนา

นอกจากทานศีลและภาวนา

นั่นแหละจะนำพาท่านไปสู่สุดติ่อยๆ

อาตมภาพเชื่อว่าพระเดชพระคุณหลวงพ่อดอนเข้าถึงลัทธิธรรมความจริงข้อนี้ เหมือนกับที่พระเจ้าอโศกมหาราชทรงเข้าถึง แล้วพระองค์ทรงแปลงอำนาจ ทรัพย์สิน เงินทอง ที่พระองค์มี เพื่อประโยชน์สุขแก่พหุชน พระเดชพระคุณหลวงพ่อก็ทำเยี่ยงพระเจ้าอโศกมหาราช ตลอดชีวิตของท่านมีแต่ให้ ไม่เคยสั่งสมอะไรเลย

สิ้น'พระเทพโพธิวิเทศ'
ร่มโพธิ์วัดไทยพุทธคยา

มีคำบาลีว่า **รูปัง ชีระติ มัจฉานัง นามะโคตตัง นะ ชีระติ** รูปกายของสัตว์ ย่อมล่วงโรยไป แต่ชื่อและโคตรไม่เสื่อมสลาย **ตัสมา อิธะ ชีวิตะเสเส กิจจะกะโร ลียา นะโร นะ จะ มัชเช** เพราะฉะนั้น ในชีวิตที่เหลืออยู่นี้ ทุกคนควร **กระทำกิจหน้าที่ และไม่พึงประมาท** นี้เป็นเพียงคำสอนส่วนหนึ่งของหลวงพ่อดอน

ในท้ายที่สุดนี้ ขออนุโมทนาบุญกับท่านเจ้าภาพทุกท่านที่ได้มาแสดงออกถึงความกตัญญูกตเวทิต่อพระเดชพระคุณหลวงพ่อดอนในวันนี้ ขออำนาจคุณพระศรี

รัตนตรัย คือ คุณพระพุทฺธ พระธรรม พระสงฆ์ จงอำนวยการช่วยเหลือให้ท่านทุกคนจง
ประสบจตุรพิธพรชัยทั้ง ๔ ประการ คือ อายุ วรรณะ สุขะ พละ ปฏิภาณธรรมสาร
สมบัติ จงทุกประการเทอญ ขอถวายความเคารพ ขอเจริญพร

